
Nytt om navn

PÅ VEGNE AV KOLLEGER VED AVD. VIII, ULLEVÅL SYKEHUS

HARALD ARNESEN

ØYVIND SKJÆGGESTAD

TERJE SAGVOLDEN

HOLGER URSIN

MAY-BRITH MANDT

Tidsskriftet

MAY-BRITH MANDT

Tidsskriftet

MAY-BRITH MANDT

Tidsskriftet

NINA HUSOM

Tidsskriftet

---

† **Carsten Müller**

Professor dr.med. Carsten Müller døde 29.12. 1999, få dager før han på det nye årtusenets første dag ville blitt 86 år. Med ham er en meget anerkjent lege gått bort. Hans store kunnskaper, interessen for faget og pasientene samt hans vennlige vesen vil bli husket av oss alle.

Han tok medisinsk embetseksamen med innstilling i 1941 og begynte sin sykehuskarriere for alvor med tjeneste ved Rikshospitalet og Fysiologisk institutt da krigen var slutt. I 1949 ble han ansatt som assistentlege ved Avdeling VIII, Ullevål sykehus. To år senere startet han sin vitenskapelige løpebane. Den invasive kardiologiske diagnostikk var i sin spede begynnelse da han tok fatt på en omfattende undersøkelse av hvorledes lungesykdom

mer påvirker hjertet hemodynamisk. Dette ble hans doktorgradsarbeid som han høstet meget stor anerkjennelse for.

Bare 44 år gammel ble Carsten Müller ansatt som overlege og sjef for den nyopprettede medisinske avdeling ved Telemark fylkessykehus i Skien. Dette var en ny og krevende oppgave hvor han fikk bruk for alle sine gode egenskaper som fagperson, leder og medmenneske. Hans humoristiske sans gav ham en spesiell kontakt med pasientene, og hans uttalte musikalitet kom ham til nytte som en førsteklasses lytter, både med og uten stetoskop. Utallige er de pasienter som fortsatt minnes ham med takknemlighet for hans faglige dyktighet og medmenneskelighet. Han var elsket og beundret av pasienter, kolleger og en stor vennekrets.

I 1964 tok han stillingen som dosent ved Kardiologisk laboratorium, Rikshospitalet, hvor han arbeidet inntil han ble professor og overlege ved Avdeling VIII. Her fikk han også ansvaret for utdanning av medisinstudenter. Under hans ledertid skjedde det store endringer innen hjertemedisinen med etter hvert helt andre muligheter til å hjelpe hjertesyke pasienter. Dette var stimulerende, men også en stor utfordring.

Etter oppnådd aldersgrense fortsatte Müller noen år i privatpraksis før han avsluttet sin legegjerning etter 50 års virke. Han var også i mange år hovedlege i livsforsikringsselskapet Gjensidige.

Med sin faglige tyngde, uttalte pliktfølelse og vinnende vesen fikk Carsten Müller mange tillitsverv. I sine yngre dager var han medlem av Legeforeningens landsstyre. Fra tiden i Skien spilte han en sentral rolle i Norsk Selskap for Indremedisin hvor han var formann i to år. Senere var det Det norske medicinske Selskab som nøt godt av hans arbeidskapasitet, også her var han formann i en periode. Da Norsk Kardiologisk Selskap våren 1999 feiret sitt 30 års jubileum, ble han utnevnt til æresmedlem for sin innsats.

For Carsten Müller betød familien svært meget, og han var en god og omsorgsfull familiefar. Med hans bortgang går varme tanker og medfølelse til Vigdis, barn, svigerbarn og alle barnebarna som har mistet sin elskede.

† Birger Rygg Kaada

En av våre fremste hjerneforskere, Birger Rygg Kaada døde 30.1. 2000 i Stavanger, 81 år gammel.

Kaada studerte medisin i Oslo, fikk en enestående god embetseksamen i 1947 og stipendium til å studere hos den kjente hjerneforskeren J.F. Fulton ved Yale universitetet i USA. Han var hos Fulton i nesten to år og deretter i Montreal ved det som da var verdens mest kjente forskningssenter for epilepsi og andre nervesykdommer. Arbeidene i USA ble publisert i en doktoravhandling som han forsvarte ved Universitetet i Oslo i 1951. Han ble dosent i 1953 og professor i 1959. Kaada var en meget ambisiøs og ekspansiv forsker og etablerte Nevrofysiologisk institutt ved Universitetet i Oslo. Dette bygde han opp til å bli

et internasjonalt velrenommert og kjent forskningsinstitutt med forgreninger til mange fagfelt innen medisin og psykologi. I 1978 flyttet han tilbake til sin fødeby Stavanger, men fortsatte forskningsaktiviteten mer intenst enn noensinne.

Hovedtyngden av Kaadas forskning var banebrytende arbeider om de limbiske strukturer i hjernen, og han ble pioner innenfor tre hovedfelt. Han var den første som viste at hippocampus er viktig for hukommelse, og ikke for følelser eller lukt som man tidligere trodde. Han var blant de første som viste at et tredje område, amygdala, er viktig for raseri og redsel, og han viste at et tredje område er avgjørende for hemninger og valg av riktige programmer for handling. Alt dette er videreført i norsk og internasjonal forskning om hukommelse, stress og følelser.

I 1973 ledet Kaada en norsk delegasjon til Kina for å studere akupunktur. Her traff han igjen sin gamle venn Hsiang-Tung Chang, som da var leder av Fysiologisk institutt i Shanghai. Chang var den ledende ekspert i Kina på hva som egentlig foregår i nervene ved akupunktur. Besøket i Kina inspirerte Kaada til vitenskapelige studier av akupunktur og han bidro med å fjerne mystikken omkring disse fenomenene. Kaada har blant annet vist at nervestimulering ikke bare påvirker smerte, men også blodsirkulasjon.

Kaada var alltid raus. Han gjorde alt for å skaffe forskningsbevilgninger og apparatur slik at forskere, stipendiater og studentforskere ved Nevrofysiologisk institutt kunne få utført sine forskningsprosjekter. Vi opplevde ham som et ordets mester der vi satt i sofaen på det store kontoret hans og fikk manuskriptene våre klippet i stykker og fikk omformet våre kompliserte setninger til korte, elegante formuleringer.

Birger Kaada var Ridder av St. Olavs Orden første klasse. Han var en hedersmann, en god lærer og inspirator og vår lærer. Han åpnet dørene for oss, og viste oss veien til studiet av det mest fascinerende instrument som finnes – vår hjerne. Vi takker ham inderlig og kondolerer hans hustru Ingrid og deres tre sønner med familie. Takk for at vi fikk dele ham med dere.

Nasjonalforeningens Hjerterpris

Prof. dr.med. Ingvar Hjermann (f. 1934), Avdeling for forebyggende medisin, Ullevål sykehus, er tildelt Nasjonalforeningen for folkehelsens Hjerterpris for 2000 på 100000 kroner. Prisen ble overrakt av H.M. Dronning Sonja i forbindelse med åpningen av Nasjonalforeningens årlige Hjerteraksjon.

Dronning Sonja overrakte Nasjonalforeningens Hjerterpris til Ingvar Hjermann. Foto Scanpix

Hjermann har gjennom snart 30 år som lege og forsker hevdet at sunn livsstil har like stor virkning på omfanget av hjerte- og karsykdommer som forskjellige medikamenter. Han var sentral i Oslo-undersøkelsen som startet i 1972 med å rekruttere menn i 40–50-årsalderen til én gruppe som fikk intens veiledning i kostomlegging og røykestopp i fem år og én kontrollgruppe. Dette opplegget gav signifikant reduksjon i forekomst av dødelige og ikke-dødelige hjerteinfarkt. Arbeidet ble publisert internasjonalt i 1981 og blir stadig sitert. Senere studier har vist at den gode effekten av behandlingen holder langt utover de første fem årene, og at også blodtrykket holder seg lavere.

Ingvar Hjermann har gjennom alle disse årene vært en ypperlig fanebærer for hjertesaken både i skrift og tale.

Priser innen øre-nese-halsfaget

Øre-nese-halsforeningens rådgivende utvalg for forskning har stått for søknadsvurdering og tildeling av 100000 kroner gitt av GlaxoWellcome i 1999 til forskningsformål innen øre-nese-halsfaget.

Torgeir Storaas og Svein Jacob Tjoflaat Nygaard

Kst. overlege Torgeir Storaas (f. 1960), Øre-nese-halsavdelingen, Haukeland Sykehus, er leder for Påvisning og forebygging av luftveisallergi hos bakere og mottok 52300 kroner for dette prosjektet. Luftveisallergi hos bakere og bakerastma er av de hyppigste årsakene til yrkesskade, og opp til hver tredje baker har luftveisplager ved arbeid. Prosjektet er bredt anlagt med vesentlig økonomisk støtte fra Arbeidsmiljøfondet i NHO. Andre samarbeidspartnere er Yrkesmedisinsk avdeling og Laboratorium for klinisk biokjemi, Haukeland Sykehus, bedriftshelsetjenesten og Öronkliniken i Lund, Sverige.

Assistentlege Svein Jacob Tjoflaat Nygaard (f. 1963), Øre-nese-halsavdelingen, Haukeland Sykehus, mottok 47700 kroner til prosjektet Maligne spyttkjertelsvulster og angiogenese. Denne studien omfatter biologiske

karakteristika av faktorer involvert i nydanning av blodkar i ferskt og fiksert tumorvev fra opererte pasienter. På sikt vil man evaluere en eventuell klinisk betydning av funnene.

Nye medarbeidere i Tidsskriftet

Maud P. Kaino (f. 1954) er tilsatt som ny markedssjef i Tidsskriftet fra 3.4. 2000. Hun kommer fra tilsvarende stilling i *Dagens Medisin*.

Maud P. Kaino

Mette Brekke og John Nessa ønsket å tre ut etter lang tjeneste i Tidsskriftets redaksjonskomité, og redaksjonskomiteen har fra årsskiftet fått tre nye medlemmer:

Anette Fosse (f. 1962), allmennpraktiker i Mo i Rana, er oppnevnt av og blant sentralstyrets medlemmer for en toårsperiode. Hun kommer inn i stedet for Johnny Mjell.

Marit Bjartveit Krüger (f. 1952) er godkjent allmennpraktiker og spesialist i psykiatri. Hun har arbeidet mange år i primærhelsetjenesten og har fra 1995 vært avdelingsoverlege ved Psykiatrisk klinikk, Innherred sykehus.

John Leer (f. 1947) er spesialist i allmennmedisin og driver fulltid allmennpraksis med driftstilskudd i Askøy kommune, Hordaland. Han satt i Legeforeningens første utvalg som vurderte Internett-satsing, har vært medlem av felles EDB-utvalg for primærhelsetjenesten og en rekke komiteer og styringsgrupper innen EDB/Internett.

Ny ekspedisjonssjef

Vidar Oma Steine

Vidar Oma Steine (f. 1949) er utnevnt til ekspedisjonssjef i Sykehusavdelingen i Sosial- og helsedepartementet. Steine som er utdannet jurist, ledet i 1996 utvalget som la frem *NOU 1997: 2. Pasienten først! Ledelse og organisering i sykehus*. Siden 1998 har han ledet Forum for organisasjonsutvikling i sykehus, et samarbeid mellom departementet og Kommunenes Sentralforbund. Steine var ekspedisjonssjef i Arbeids- og administrasjonsdepartementet fra 1991–96.

nye spesialister Godkjent i sentralstyrets møte 19.1. 2000

Publisert: 10. mars 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 5. juni 2026.